

Berendsen Textil Service AB
Box 171 43
200 10 Malmö

Påstått konkurrensproblem- tvätteriverksamhet

Konkurrensverkets beslut

Konkurrensverket kommer inte att utreda saken ytterligare.

Ärendet

Ni har i anmälan som inkom till Konkurrensverket den 20 juli 2010 anfört att Kriminalvården, tvätteri Skogome, i sin säljverksamhet tillämpar ett förfarande i form av underprissättning, vilket är ägnat att snedvrída och hämma förekomsten och utvecklingen av en effektiv konkurrens på marknaden. I anmälan beskrivs att Trollhättans Stad genomförde en offentlig upphandling av cirkulationstvätt för Trollhättans Stad och Vänersborgs kommun. Det anges att anbud inkom från tre leverantörer, Kriminalvården tvätteri Skogome, Textilia Rimbo AB och Berendsen Textil Service AB. Enligt anmälan tilldelades tvätteri Skogome kontraktet.

Konkurrensverkets utredning

Vid ifrågavarande utredning har Konkurrensverket granskat tvätteri Skogomes anbud i tidigare nämnda upphandling. Detta anbuds värde har granskats i förhållande till den lagstiftning som reglerar området. Tvätteri Skogome bedriver arbetsdrift och sysselsätter intagna. I 10 § lagen (1974:203) om kriminalvård i anstalt framgår att en intagen ska under arbetstid ges möjlighet till arbete, undervisning, utbildning, arbetsträning, särskilt anordnad verksamhet som syftar till att motverka brott eller missbruk eller någon annan lämplig sysselsättning som såvitt möjligt främjar utsikterna för honom att efter frigivningen inordna sig i samhället.

I 5§ avgiftsförordningen (1992:191) anges att om inget annat ekonomiskt mål för verksamheten beslutats, ska avgifter beräknas så att full kostnadstäckning uppnås. I regleringsbrevet för budgetåret 2010 avseende Kriminalvården anges i avsnitt 6.3 att kravet på full kostnadstäckning enligt 5§ första stycket avgiftsförordningen (1992:191) varken gäller för arbetsdriften eller terapiverksamheten. För arbetsdriften gäller att direkta kostnader till 50 procent ska täckas av avgiftsintäkterna.

Adress 103 85 Stockholm
Besöksadress Torsgatan 11
Telefon 08-700 16 00
Fax 08-24 55 43
konkurrensverket@kkv.se

Samtidigt anges i Kriminalvårdens föreskrifter och allmänna råd för arbetsdriften KVAF (PROD) 2006:15, 3 § att chefen för ett lokalt verksamhetsområde ansvarar för att priser på varor och tjänster sätts så att bästa affärsmässiga resultat uppnås, utan att de rehabiliteringsmässiga målen för de intagna eftersätts. Det pris som i rådande konkurrenssituation får anses vara normalt marknadspris skall, tillsammans med utförande, leveranssäkerhet och andra prispåverkande faktorer, utgöra grunderna för prissättningen. Prisdiskriminering får inte förekomma.

Enligt Kriminalvården har anbudets kostnader beräknats utifrån den kapacitet angivet uppdrag skulle ta i anspråk. Därefter menar Kriminalvården att anstaltens totala kostnad för uppdraget jämfördes med rådande marknadspris och justerades i enlighet med detta. Priset har således, som det får förstås, justerats uppåt mot marknadspris istället för att motsvara 50 procent av direkta kostnader i enlighet med regleringsbrevet för budgetåret 2010 avseende Kriminalvården.

Tvätteri Skogome sysselsätter i snitt 55 klienter/intagna per dag, 38 timmar i veckan. I Konkurrensverkets skriftväxling med Kriminalvården uppges att tvätteri Skogome har deltagit i flera upphandlingar de senaste åren, varav vissa har lett till avtal.

Regelverk

Konkurrensverket ska verka för en effektiv konkurrens i privat och offentlig verksamhet till nytta för konsumenterna samt en effektiv offentlig upphandling till nytta för det allmänna och marknadens aktörer.

Enligt 3 kap. 27 och 32 §§ KL får Stockholms tingsrätt förbjuda staten, en kommun eller ett landsting att i en verksamhet av kommersiell eller ekonomisk natur tillämpa ett visst förfarande om det snedvrider, eller är ägnat att snedvrida, förutsättningarna för en effektiv konkurrens eller om det hämmar, eller är ägnat att hämma, förekomsten eller utvecklingen av en sådan konkurrens. Förbud får dock inte meddelas när det gäller förfaranden som är försvarbara från allmän synpunkt.

Även konkurrenssnedvridande verksamhet som en kommun eller ett landsting bedriver får förbjudas. Förbud får dock inte meddelas om verksamheten är förenlig med lag. Enligt 3 kap. 27§ kan Stockholms tingsrätt endast förbjuda förfaranden i statlig verksamhet och inte verksamheten i sig.

Även om bedömningen av försvarbarhet från allmän synpunkt är bred och påverkas av flera faktorer kan formuleringen av regleringsbrevet vara av betydelse såväl som att prissättningen av anbudet inte förefaller understiga vad som anges i regleringsbrevet. Enligt Konkurrensverkets bedömning skulle den eventuella konkurrenssnedvridningen på marknaden närmast förvärras om prissättningen i varje enskilt fall följde regleringsbrevet för budgetåret 2010 avseende Kriminalvården.

Skäl för beslutet

Konkurrensverket bedömer i varje enskilt fall om den fråga som anmäls ska granskas närmare. Detta sker med utgångspunkt i myndighetens prioriteringspolicy. Vid prioriteringen väger Konkurrensverket in hur allvarligt problemet eller företeelsen är, hur viktigt det är att få ett vägledande avgörande samt om någon annan myndighet eller aktör är bättre lämpad att agera i frågan. I bedömningen vägs även in Konkurrensverkets förutsättningar att utreda och bevisa en överträdelse.

Tvätteri Skogome har deltagit i flera upphandlingar och verkar således på tvätterimarknaden i konkurrens med privata aktörer. Konkurrensverket utesluter inte att Kriminalvårdens tvätteri Skogome kan ha konkurrens effekter på marknaden för tvätteriverksamhet. Konkurrensverket finner dock, med hänsyn till utredningen och särskilt med anledning av regleringsbrevet för Kriminalvården, att det saknas skäl att vidare granska ärendet.

Enligt Konkurrensverkets bedömning skulle konkurrensen på marknaden förbättras genom en samlad översyn av styrdokumentet för Kriminalvården, särskilt avseende Kriminalvårdens prissättning av de verksamheter som bedrivs genom arbetsdrift.

Konkurrensverkets beslut att inte utreda saken vidare innebär inte ett ställningstagande till om verksamheten eller förfarandet strider mot konkurrensreglerna.

Detta beslut kan inte överklagas.

Hur ni kan gå vidare

De företag som berörs av detta beslut kan vända sig till domstol för att få saken prövad.

En talan rörande konkurrensbegränsande samarbete mellan företag enligt 2 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:579) eller rörande missbruk av dominerade ställning enligt 2 kap. 7 § konkurrenslagen väcks vid Marknadsdomstolen.

BESLUT

2010-10-04 Dnr 420/2010 4 (4)

En talan om förbud för konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet enligt 3 kap. 27 § konkurrenslagen väcks vid Stockholms tingsrätt.

Detta beslut har fattats av Johan Hedelin. Föredragande har varit Lina Olsson.

Johan Hedelin

Lina Olsson

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats

Kopia till Kriminalvården.